

ORIGINALAS NEBUS
SIUNČIAMAS

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel.+370 70662008, faks.+370 70662000, el.p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.

UAB „Sweco Lietuva“
info@sweco.lt

2018-04-20
I

Nr. (28.1)-A4-3943
Nr.

Adresatams pagal sąrašą

GALUTINĖ ATRANKOS IŠVADA DĖL VILNIAUS REGIONINIO NEPAVOJINGŲ ATLIEKŲ ŠAVARTYNO VEIKLOS OPTIMIZAVIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Peržiūrima atrankos išvada

Aplinkos apsaugos agentūros 2017-12-28 raštu Nr. (28.1)-A4-13316 priimta atrankos išvada dėl Vilniaus regiono nepavojingų atliekų šavartyno veiklos optimizavimo, poveikio aplinkai vertinimo (toliau – Atrankos išvada). Pagal Atrankos išvadą planuojamai ūkinei veiklai poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

1^l. Kur, kada ir kokiose visuomenės informavimo priemonėse buvo paskelbta visuomenei apie Atsakingos institucijos priimtą atrankos išvadą, kuri persvarstoma

Apie priimtą Atrankos išvadą buvo paskelbta: laikraščiuose „Lietuvos žinios“ (2018-01-05) ir „Elektrėnų kronika“ (2018-01-05), Elektrėnų savivaldybės administracijos skelbimų lentoje (2018-01-02).

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas

UAB „VAATC“, Šeimyniškių g. 15, Vilnius, tel. (8 5) 213 0397, faks. (8 5) 233 3254 el. p. mariusb@vaatc.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas

Vilniaus regiono nepavojingų atliekų šavartyno veiklos optimizavimas.

Atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (redakcija nuo 2011-06-28 iki 2017-10-31) (toliau – PAV įstatymas) 2 priedo 14 punktu

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Vilniaus apskr., Elektrėnų sav., Kazokiškių sen., Kazokiškių k., žemės sklypo kad. Nr. 7942/0003:114.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamentas 2014 m. sausio 27 d. raštu Nr. (38-4)-VR-1.7-478 priėmė sprendimą, kad UAB „VAATC“ planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) – Vilniaus regiono komunalinių atliekų šavartyno eksploatavimas, pagal pateiktą poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą, yra leistina (toliau – PAV sprendimas). Šiuo metu Vilniaus regiono nepavojingų atliekų šavartynas eksploatuojamas pagal Aplinkos apsaugos agentūros 2014-08-25 sprendimu Nr. (15.9)-A4-4396 išduotą Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimą Nr. T-V.1-1/2014.

PŪV užsakovas planuoja optimizuoti Vilniaus regiono nepavojingų atliekų šavartyno veiklą, nedidinant PAV sprendime įvertintos PŪV teritorijos ribų, numatant šiuos ūkinės veiklos pakeitimus:

- įrengti atskirą asbesto turinčių atliekų šalinimo sekciją šavartyno teritorijos šiaurės rytinėje dalyje (PAV sprendime numatytų III-IV sekcijų vietoje);
- papildyti naudojamų ir šalinamų atliekų sąrašą;

- sąvartyno teritorijos pietrytinėje dalyje (PAV sprendime numatytos VI sekcijos vietoje) laikinai laikyti degiąsias atliekas (iš atliekų gautą kurą) iki bus pradėta eksploatuoti Vilniaus kogeneracinė jėgainė;

- įrengti didelių gabaritų atliekų paruošimo aikštelę sąvartyno aptarnavimo zonoje;

- pasirinkti kitas nei PAV sprendime numatyta sąvartyne susidarančių nuotekų tvarkymo alternatyvas.

Informacija apie PŪV gretimybes

Pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją artimiausi gyvenamieji namai nuo PŪV vietos nutolę apie 513-535 m atstumu. Artimiausia saugoma teritorija – Neries regioninis parkas nuo PŪV vietos nutolęs apie 870 m atstumu, o artimiausias kultūros paveldo objektas – Kazokiškių Švč. Mergelės Marijos Nugalėtojos bažnyčios statinių kompleksas nuo PŪV vietos nutolęs apie 1,19 km atstumu.

Reglamentuojamoje 500 m sanitarinėje apsaugos zonoje (toliau – SAZ) gyvenamųjų ir visuomeninių pastatų nėra. Dėl planuojamos ūkinės veiklos SAZ nepasikeis.

Informacija apie asbesto turinčių atliekų šalinimo sekcijos įrengimą

Sąvartyno teritorijos šiaurės rytinėje dalyje numatoma įrengti izoliuotą (atskirą) sekciją asbesto turinčių atliekų šalinimui. Iš pradžių planuojama įrengti nedidelę šių parametrų asbesto turinčių atliekų šalinimo sekciją: dugno plotas – apie 0,16 ha, tūris – apie 2,8 tūkst. m³, šalinamų atliekų kiekis – iki 2,5 tūkst. tonų. Pasitvirtinus šių atliekų šalinimo paklausai, sekciją planuojama išplėsti iki šių parametrų: dugno plotas – apie 1,2 ha, tūris – apie 20,5 tūkst. m³, šalinamų atliekų kiekis – iki 20 tūkst. tonų.

Numatoma sekcijos pagrindą ir šonus formuoti iš molingo grunto, kuris izoliuotų asbesto turinčias atliekas nuo kitų sąvartyne šalinamų atliekų. Asbesto turinčios atliekos būtų priimanamos tik kietos ir supakuotos į didmaišius bei šalinamos su pakuote jų papildomai neapdorojant, taip išvengiant jų dulkejimo. Esant poreikiui asbesto turinčias atliekas numatoma drėkinti, kad nedulkėtų. Planuojama, kad didmaišiai bus kraunami ne aukščiau kaip 5 lygiais vienas ant kito taip, kad suformuotų piramidės trapecijos formos kaupą (orientacinis kaupio šlaito nuolydis apie 75°). Šalinamų atliekų sluoksniai periodiškai perdengiami 10-15 cm storio grunto ar kitos inertinės medžiagos sluoksniu, paliekant neuždengtą tik darbo zoną. Užbaigus asbesto turinčių atliekų šalinimo sekcijos eksploatavimą, ją numatoma uždengti vadovaujantis sąvartyno kaupio uždarymo projektinės dokumentacijos sprendiniais.

Informacija apie sąvartyne naudojamų ir šalinamų atliekų sąrašo papildymą

Planuojama papildyti naudojamų atliekų sąrašą šiomis atliekomis: betonai (vidaus kelių remontas), plytos (vidaus kelių remontas), čerpės ir keramika (vidaus kelių remontas), akmens vatos gamybos atliekos (perdengimo sluoksnių formavimui).

Taip pat sąvartyno teritorijos pietrytinėje dalyje (VI sekcijos vietoje) numatoma laikinai laikyti degiąsias atliekas (iš atliekų gautą kurą), kurių kodas 19 12 10. Degių atliekų (iš atliekų gauto kuro) laikymo vietoje numatoma įrengti nelaidžią dangą iš šių sluoksnių: žvyro (≥ 200 mm storio), geotekstilės, prevencinio skaldos arba žvyro (apie 300 mm storio), dviejų sluoksnių neaustinės geotekstilės, ultravioletiniams spinduliams atsparios plėvelės, žvyro apsauginio sluoksnio (200-1000 mm storio). Susidariusias paviršines nuotekas numatoma surinkti ir tvarkyti bendroje sąvartyno nuotekų tvarkymo sistemoje. Degiąsias atliekas (iš atliekų gautą kurą) šioje vietoje numatoma laikyti iki bus pradėta eksploatuoti Vilniaus kogeneracinė jėgainė, kasmet laikinam laikymui priimant iki 120 tūkst. tonų šių atliekų.

Planuojama papildyti šalinamų atliekų sąrašą šiomis atliekomis: akmens vatos gamybos atliekos (lydymo proceso dulkės), atliekos iš vandentvarkos įmonių smėliagaudžių, degiosios atliekos (iš atliekų gautas kuras), kurių kodas 19 12 10. Numatoma, kad dėl sąvartyne šalinamų atliekų sąrašo papildymo bendras PAV sprendime leistinas šalinti atliekų kiekis nesikeis ir išliks toks pats, t. y. 339 900 tonų per metus.

Informacija apie didelių gabaritų atliekų paruošimo aikštelės įrengimą sąvartyno aptarnavimo zonoje

Sąvartyno aptarnavimo zonoje planuojama įrengti didelių gabaritų atliekų paruošimo aikštelę (plotas apie 900 m²), kurioje nepavojingos atliekos būtų ardamos, smulkinamos mobiliu smulkintuvu ir susidariusios atskiros atliekų frakcijos (antrinės žaliavos) būtų perduodamos atliekų tvarkytojams arba pašalinamos sąvartyne. Planuojamas tvarkyti atliekų kiekis – apie 3000 t/metus, didžiausias vienu metu laikomų atliekų kiekis – apie 183,5 t. Numatoma, kad smulkintuvas dirbs dienos metu apie 4 val. per savaitę.

Informacija apie sąvartyne susidarantių nuotekų tvarkymo pakeitimus

Siekiant atskirti skirtingų nuotekų srautus, PŪV užsakovas planuoja:

– buitines nuotekas iš aptarnavimo zonoje esančių pastatų atskirti nuo bendro aptarnavimo zonoje surenkamų paviršinių nuotekų srauto ir joms skirta nauja siurbline perduoti viešajam nuotekų tvarkytojui;

– paviršines nuotekas nuo asfaltuotos aptarnavimo zonos teritorijos išvalyti naftos gaudyklėje ir išleisti į esamą sąvartyno apsauginį griovį vakarinėje teritorijos dalyje;

– įrengti laikiną paviršinių nuotekų nuo rytinio sąvartyno kaupo šlaito ir privažiavimo kelio rezervuarą su izoliuotu dugnu, kuriame sukauptos nuotekos vėliau būtų tvarkomos bendroje sąvartyno nuotekų tvarkymo sistemoje;

– paviršines nuotekas nuo neekspluatuojamo sąvartyno kaupo, neturinčias tiesioginio sąlyčio su atliekomis, surinkti ir nuvesti į apsauginį sąvartyno griovį vakarinėje teritorijos dalyje;

– įrengti uždara gelžbetoninį sąvartyno filtrato kaupimo rezervuarą aptarnavimo zonoje. Projektinės dokumentacijos rengimo metu nustatčius poreikį, įrengti pirmines filtrato valymo grandis, o toliau filtratą tvarkyti pagal PAV sprendime numatytus sprendinius.

Numatoma, kad šie sprendiniai pagerins sąvartyno paviršinių nuotekų bei filtrato tvarkymo sistemą ir neigiamo poveikio vandenims nesukels.

Informacija apie vizualinį poveikį (pagal papildomai pateiktą po Atrankos išvados persvarstymo poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo informaciją)

Atliekų tvarkymo taisyklių XVI skyriuje pateikti degių atliekų aplinkosauginiai reikalavimai, kuriuose nurodoma, kad MBA įrenginiuose paruoštos atliekos gali būti saugomos rietuvėse arba kaupuose. Maksimalūs leistini rietuvės išmatavimai: aukštis – ne daugiau kaip 8 m, pagrindo plotis – ne daugiau kaip 12 m, praeigos tarp rietuvių – ne mažiau kaip 4 m.

Remiantis Utenos regioninio atliekų tvarkymo centro atliktais skaičiavimais, pateiktais poveikio aplinkai vertinimo dokumentuose, teigiama, kad saugant degiąsias atliekas pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 128 p. reikalavimus formuojamose degių atliekų rietuvėse, 1,5 ha plote galima sutalpinti apie 30 000 t degių atliekų.

Vilniaus regioninio nepavojingųjų atliekų sąvartyno teritorijoje numatytas panašus plotas, kuriame bus saugomos degiosios atliekos, todėl planuojamas maksimalus saugomų atliekų kiekis, laikantis Atliekų tvarkymo taisyklėse aprašytos tvarkos taip pat gali siekti iki 30 000 t. Degiąsias atliekas šioje vietoje numatoma saugoti iki kol bus atidaryta Vilniaus atliekų deginimo gamykla.

Pažymėtina, kad minėtų taisyklių 115 p. numato, kad laikomos supakuotos degiosios atliekos turi būti apsaugotos nuo tiesioginių saulės spindulių. Planuojama, kad suformuotos atliekų rietuvės bus uždengiamos gruntu ar papildoma kraštovaizdžiui tinkamos spalvos plėvele taip mažinant vizualinį poveikį. Taip pat prieš padedant supakuotas degiąsias atliekas į laikymo vietą, vizualiai bus patikrinama ar vyniojimo plėvelė nepažeista. Nustačius, kad plėvelė pažeista, degiosios atliekos bus pakartotinai pakuojamos.

Informacija apie galimą planuojamos ūkinės veiklos poveikį visuomenės sveikatai (esamas poveikis, PŪV poveikis, suminis poveikis ir transporto srautų poveikis)

Vertinant esamą triukšmo poveikį remtasi Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos 2014 m. parengta UAB „VAATC“ planuojamos ūkinės veiklos Vilniaus apskrities regioninio komunalinių atliekų sąvartyno eksploatavimo poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaita (toliau – Ataskaita). Šioje Ataskaitoje stacionariems triukšmo šaltiniams triukšmo sklaidos modeliavimas atliktas IMMI programa 5 variantais, keičiant stacionarių linijinių triukšmo šaltinių -

specialiosios atliekas tvarkančios technikos išdėstymo vietas. Pagal atliktus skaičiavimus, artimiausioje gyvenamojoje teritorijoje, triukšmo ribiniai dydžiai dienos metu dėl esamos ūkinės veiklos nebus viršijami (Informacijos atrankai 4.1 pav.). Ūkinė veikla vykdoma tik dienos metu (darbo dienomis 7.00 – 18.00; šeštadieniais 7.00 – 16.00).

Atrankos išvadai pateiktoje informacijoje programa CadnaA atlikti PŪV metu sukeliama triukšmo sklaidos skaičiavimai. Šių skaičiavimų metu įvertintas planuojamo stacionaraus triukšmo šaltinio – didelių gabaritų atliekų smulkintuvo, veikiančio tik dienos metu (1 kartą per savaitę 4 valandas dienos metu), sukiamas triukšmas. Vertinimu nustatyta, kad planuojamų smulkinimo darbų metu sukiamas ekvivalentinis triukšmo lygis ties artimiausia gyvenamąja aplinka, esančia apie 513 m atstumu šiaurės rytų kryptimi, pagal dienos (L_{diena}) triukšmo rodiklį sieks apie 31 dBA. Ties gyvenamąja aplinka, esančia apie 535 m atstumu pietvakarių kryptimi, ekvivalentinis triukšmo lygis pagal dienos (L_{diena}) triukšmo rodiklį sieks apie 42 dBA. Numatoma, kad gyvenamoji aplinka į viršnorminio triukšmo zoną nepateks, viršnorminis triukšmas pagal dienos (L_{diena}) triukšmo rodiklį nuo žemės sklypo ribos daugiausiai nutolsta apie 125 m, todėl prognozuojamas triukšmo lygis už nustatytos 500 m dydžio sanitarinės apsaugos zonos ribos neviršys teisės aktuose nustatytų ribinių verčių.

Gyvenamoji aplinka į viršnorminio triukšmo zoną nepatenka.

Atlikus su planuojama ūkine veikla susijusių stacionarių triukšmo šaltinių skleidžiamo triukšmo modeliavimą (t.y. suminis stacionarių triukšmo šaltinių poveikio vertinimas), nustatyta, kad viršnorminis triukšmas pagal dienos (L_{diena}) triukšmo rodiklį nuo pietinės sklypo ribos daugiausiai nutolsta apie 125 m. To pakanka, kad būtų užtikrinama poveikio visuomenės sveikatai ataskaitoje rekomenduota SAZ riba (500 m).

Priėmus prielaidą, kad ties šia riba nuo sąvartyno esamos veiklos (mechanizmų ir suspensijos išpurškimo sistemos) ekvivalentinis triukšmo lygis sudarytų didžiausią leidžiamą lygį 54 – 55 dBA, suminis triukšmas skaičiuojant esamą lygį kartu su planuojamo smulkintuvo, šiam ekvivalentiniam triukšmo lygiui jokio poveikio neturės. Kadangi planuojamo smulkintuvo nustatytas ekvivalentinis triukšmo lygis apie 500 m atstumu nuo sklypo ribos daugiausiai sudaro 41 – 42 dBA, kas yra mažiau apie 13 dBA, tokiu atveju šaltiniai nesisumuoja ir aplinkoje dominuotų triukšmingesnis šaltinis – esama ūkinė veikla.

Pagal poveikio aplinkai vertinimo dokumento rengėjo pateiktą papildomą informaciją apie transporto srautus ir atliekų kiekius

Vilniaus regioniniame nepavojingų atliekų sąvartyne tvarkomų atliekų kiekis kasmet mažėja, atitinkamai mažėja ir transporto priemonių, pristatančių atliekas į sąvartyną, skaičius. Vertinant periodą nuo 2017 m. rugpjūčio 1 iki 2018 m. sausio 31 d. į sąvartyną atliekas pristačiusių automobilių skaičius sudarė – 5047 (apie 32 automobilius per dieną). Nežymiai transporto kiekis gali padidėti dėl smulkintuvo veiklos (atvežamų ir išvežamų atliekų), taip pat transporto srautas didės dėl medienos atliekų. Tačiau šis pokytis yra nežymus, nes remiantis 2017 m. duomenimis (surinkta apie 660 t medienos), vidutiniškai prisidėtų apie 80-90 automobilių per metus arba 1 – 2 automobilius per savaitę. Tai parodo, kad šiuo metu į sąvartyną atvyksta apytiksliai 3 kartus mažesnis transporto srautas, nei Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos 2014 m. parengtoje Ataskaitoje naudotuose skaičiavimuose (100 sunkvežimių per dieną) Planuojamos ūkinės veiklos mobilūs triukšmo šaltiniai ir jų sukiamas triukšmo lygis neviršys Ataskaitoje triukšmo sklaidos skaičiavimuose įvertintos situacijos ir sąlygų, kuomet ūkinė veikla vykdoma tik dienos metu (darbo dienomis 7.00 - 18.00 val.; šeštadieniais 7.00 - 16.00 val.), o vertintas šiukšliavežių srautas vidutiniškai sudaro 100 automobilių per dieną prie projekcinio sąvartyno našumo (šalinamų atliekų kiekio) - 339 900 tonų per metus.

Informacija apie biologinės taršos ir kvapų susidarymą (pagal poveikio aplinkai vertinimo dokumento rengėjo pateiktą papildomą informaciją)

Optimizavus Vilniaus regioninio nepavojingųjų atliekų sąvartyno veiklą, sandėliuojant degiąsias atliekas 6 sąvartyno sekcijoje galimos papildomos kvapų emisijos. Remiantis Utenos RAATC eksploatuojame sąvartyne atliktais kvapų emisijos sandėliuojant degiąsias atliekas matavimais nustatyta momentinė kvapų emisija 1,4 OUE /(m²*s) (2017 m. lapkričio 13 d.

Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos protokolas Nr.Ch 14093/2017-10500/2017). Remiantis UAB „VAATC“ pateikta informacija, sandėliuojant degiąsias atliekas VI sąvartyno sekcijoje 1a, 1b, 2 sekcijos uždengtos žemėmis, o atliekomis pildoma 4 sekcija (Ataskaitos kvapų vertinimo 3 scenarijus):

• 1a, 1b, 2 sekcijos uždengtos žemėmis, o atliekomis pildoma 4 sekcija, 6 sekcijoje sandėliuojamas degiąsias atliekas

Atliekant kvapo sklaidos modeliavimą buvo įvertinti šie taršos kvapais šaltiniai ir jų zonos:

- 1) atviros atliekos (4 sekcija);
- 2) dengtos žemėmis atliekos (1a, 1b, 2 sekcijos);
- 3) drenažas;
- 4) organizuoti taršos šaltiniai;
- 5) degių atliekų sandėliavimas (6 sekcija).

Modeliavimo metu, iš 4 sekcijos išsiskiriančio kvapo koncentracijos vertės prilygintos mėginio paėmimo taške T9 išmatuotai vertei (260 OUE/m³). Iš 1a, 1b ir 2 sekcijos išsiskiriančio kvapo koncentracijos vertės prilygintos mėginio paėmimo taške T7 išmatuotai vertei (33 OUE/m³), kadangi ši vertė yra didžiausia vertė gauta ištyrus mėginius paimtus nuo dengtų žemėmis atliekų. 6 sekcijos kvapų emisija prilyginta 1,4 OUE/(m²*s). Toks kvapo koncentracijos verčių prilyginimas leidžia sumodeliuoti kvapų sklaidą „blogiausio atvejo“ scenarijumi.

Kvapų sklaidos modeliavimas atliktas kompiuterinių programų paketu „ISC-AERMOD View“, AERMOD matematiniu modeliu, skirtu pramoninių šaltinių kompleksų išmetamų teršalų sklaidai aplinkoje simuliuoti.

Atlikus objekto išmetamo kvapo sklaidos aplinkos ore matematinį modeliavimą, nustatyta didžiausia 1 valandos vidurkinio laiko intervalo kvapų koncentracija (138,38 OUE/m³) sudarė 1730 % ribinės vertės gyvenamajai aplinkai. Ties objekto sanitarinės apsaugos zonos riba kvapų koncentracija ženkliai krenta (6 OUE/m³) sudarė 75 % ribinės vertės gyvenamajai aplinkai.

Informacija apie oro teršalų susidarymą

Remiantis 2016 m. UAB „Ekometrija“ parengta Vilniaus regioninio nepavojingų atliekų sąvartyno aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaita, sąvartyne veikia 6 stacionarūs ir vienas neorganizuotas aplinkos oro taršos šaltinis.

Ataskaitoje buvo atliktas aplinkos oro taršos modeliavimas pagal 6 skirtingus scenarijus. Atlikus modeliavimą nustatyta, kad sąvartyno veiklos į aplinkos orą išmetami teršalai (CO, NO_x, NO₂, kietosios dalelės KD10 ir KD2,5, metanas (angliavandeniliai, sotieji, C1–C10), sieros vandenilis ir sieros rūgštis) už sąvartyno sanitarinės apsaugos zonos ribų (500 m) neviršija jiems nustatytų ribinių aplinkos oro užterštumo verčių nustatytų Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzeno, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų 2 ir 4 prieduose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. D1-585/V-611 (Žin., 2010, Nr. 82-4364) bei Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąraše ir ribinėse aplinkos oro užterštumo vertėse, patvirtintose Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. D1-329/V-469.

Nagrinėjami sąvartyno veiklos optimizavimo būdai tiesiogiai neįtakos aplinkos oro taršos, nes priimamų atliekų kiekiai nedidės, to pasėkoje nedidės autotransporto srautas į/iš sąvartyną. Vilniaus regioniniame nepavojingų atliekų sąvartyne tvarkomų atliekų kiekis kasmet mažėja, atitinkamai mažėja ir transporto priemonių, pristatančių atliekas į sąvartyną skaičius. Nujos sąvartyne vykdomos veiklos neturėtų iš esmės pakeisti transporto intensyvumo ir su tuo susijusios aplinkos oro taršos rodiklių.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

Pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją planuojama optimizuoti Vilniaus regiono nepavojingų atliekų sąvartyno veiklą nedidinant PAV sprendime įvertintos PŪV teritorijos ribų. PŪV nesusijusi su Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijomis bei artima joms aplinka,

kadangi PŪV vieta nuo artimiausios buveinių apsaugai svarbių teritorijų (toliau – BAST) – Grabijolų miškas ir Neries upė yra nutolusi apie 3,5 km atstumu. Tarp PŪV vietos ir BAST yra miškingos teritorijos. Dėl šių priežasčių poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos dėl planuojamos ūkinės veiklos neturės.

6. Kas ir dėl kokių priežasčių pateikė motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą

Agentūra gavo Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus departamento (toliau – NVSC Vilniaus departamento) 2018-01-11 raštą Nr. (10-11 14.3.2)2-792, kuriuo prašoma persvarstyti Atrankos išvadą (toliau – Prašymas). Prašyme išdėstyti motyvai dėl persvarstymo, susiję su esamų ir su planuojama ūkine veikla (toliau - PŪV) susijusių transporto srautų suminio triukšmo poveikio vertinimu artimiausiai gyvenamajai ir visuomeninei aplinkai, su esamo ir PŪV susijusio skleidžiamo kvapo suminio poveikio vertinimu artimiausiai gyvenamajai ir visuomeninei aplinkai taip pat oro, triukšmo ir kvapų poveikis nustatytoms sanitarinės apsaugos zonos riboms.

7. Poveikio aplinkai vertinimo dalyviai, kurie dalyvavo peržiūrint atrankos išvadą

Atrankos išvados persvarstymo posėdis įvyko 2018-02-22 10.00 val. Aplinkos apsaugos agentūroje, adresu A. Juozapavičiaus g. 9, Vilnius. Dalyvavo planuojamos ūkinės veiklos užsakovo (UAB „VAATC“) atstovas, poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo atstovai, NVSC Vilniaus departamento atstovai, Elektrėnų savivaldybės administracijos atstovai ir Aplinkos apsaugos agentūros atstovai.

Elektrėnų priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba 2018-02-20 raštu Nr. 2S-38 (1.8) informavo, kad Atrankos išvados persvarstyme nedalyvaus ir pritaria Atrankos išvadai, kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Elektrėnų savivaldybės administracija posėdžio metu pateikė 2018-02-21 raštą Nr. 03.2-07-313, kuriame nurodoma, kad pritaria NVSC Vilniaus departamento prašymui, kad planuojamai ūkinei veiklai (toliau - PŪV) reikia atlikti poveikio aplinkai vertinimą, kadangi sąvartyno pietrytinėje dalyje šalia kelio Vievis-Paparčiai (4717) įrengus iš atliekų gauto kuro laikymo vietą, atsiras ne tik oro, kvapų, bet ir vizualinė tarša.

Posėdžio metu nutarta: Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas dėl planuojamų transporto srautų, įgyvendinus PŪV, pateikia papildomą informaciją NVSC Vilniaus departamentui ir kopiją Aplinkos apsaugos agentūrai bei Elektrėnų savivaldybės administracijai. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas pateikia papildomą informaciją NVSC Vilniaus departamentui ir kopiją Aplinkos apsaugos agentūrai bei Elektrėnų savivaldybės administracijai apie kvapus, įvertinus suminį esamos veiklos poveikį ir planuojamą ūkinę veiklą. Kartu atitinkamai atlieka kvapų modeliavimą. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas pateikia papildomą informaciją NVSC Vilniaus departamentui ir kopiją Aplinkos apsaugos agentūrai bei Elektrėnų savivaldybės administracijai apie vizualinės taršos mažinimo priemones. Aplinkos apsaugos agentūra, įvertinusi planuojamos ūkinės veiklos užsakovo papildomai pateiktą informaciją ir poveikio aplinkai vertinimo subjektų išvadas, per 5 darbo dienas nuo poveikio aplinkai vertinimo subjektų, išvadų gavimo dienos priims galutinę atrankos išvadą dėl Vilniaus regiono nepavojingų atliekų sąvartyno veiklos optimizavimo poveikio aplinkai vertinimo. Posėdžio protokolas pasirašytas 2018-03-30, protokolo Nr. A7-8.

NVSC Vilniaus departamentas 2018-03-27 raštu Nr. (10-11 14.3.5 E)2-12448 informavo, kad įvertino poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo 2018-03-21 raštu Nr. V1-694/18 pateiktą papildomą informaciją ir pateikė išvadą, kad planuojamai ūkinei veiklai poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas, kadangi:

- įgyvendinus PŪV bendras priimamų atliekų kiekis nedidėtų;
- esamos UAB „VAATC“ sąvartyno eksploatavimo veiklos keliamos oro, kvapų ir triukšmo taršos skaičiavimai buvo pateikti Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos 2014 m. UAB „VAATC“ planuojamos ūkinės veiklos Vilniaus apskrities regioninio komunalinių atliekų sąvartyno eksploatavimo poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitoje (toliau – Ataskaita) ir Vilniaus visuomenės sveikatos centras 2014 m. balandžio 28 d. raštu Nr.

12(12.32)-4807 pritarė Ataskaitai ir Sąvartyno 500 m dydžio sanitarinės apsaugos zonai (toliau – SAZ). Papildomoje informacijoje nurodyta, kad Ataskaitos triukšmo taršos skaičiavimuose buvo įvertintas 100 automobilių per dieną transporto srautas, tačiau šiuo metu į Sąvartyną atliekas pristato apie 32 automobiliai per dieną, o PŪV metu prie automobilių transporto srautų papildomai prisidėtų 1-2 automobiliai per savaitę, todėl įgyvendinus PŪV, suminis transporto srautas neviršys Ataskaitoje įvertinto 100 automobilių transporto srauto per dieną;

- pagal atliktus PŪV triukšmo sklaidos skaičiavimus, PŪV keliamas triukšmas įtakos esamos sąvartyno veiklos keliamam triukšmui ir nustatytos SAZ dydžiui nedarys. Nurodyta, kad įgyvendinus PŪV papildomai atsiras stambiagabaričių atliekų smulkintuvas, kuris veiks 1 kartą per savaitę 4 valandas dienos metu;

- pagal atliktus suminius sąvartyno esamos veiklos ir PŪV (papildomai sandėliuojant degiąsias atliekas 6 sekcijoje, kol bus atidaryta Vilniaus atliekų deginimo gamykla) kvapų taršos sklaidos skaičiavimus, ties nustatyta SAZ suminis kvapas sieks iki 6 OUE/m³ ir už jos ribų neviršys reglamentuojamos 8 OUE/m³ ribinės vertės.

Elektrėnų savivaldybės administracija įvertinus poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo pateiktą papildomą informaciją 2018-04-06 raštu Nr. 03.2-07-501 pateikė išvadą, kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

8. Pastabos ir pasiūlymai:

8.1. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

8.2. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalės laikytis visų aktualių, veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

8.3. Asbesto turinčių atliekų šalinimo sekcijos pagrindas turi būti įrengtas pagal Vilniaus regiono nepavojingų atliekų sąvartyno projektinės dokumentacijos sprendinius ir Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. spalio 18 d. įsakymu Nr. 444 „Dėl Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Sąvartynų taisyklės), reikalavimus.

8.3. Degių atliekų (iš atliekų gauto kuro) laikino (iki bus pradėta eksploatuoti Vilniaus kogeneracinė jėgainė) laikymo vieta turi būti įrengta su vandeniui nelaidžia kieta danga bei paviršinių nuotekų surinkimu ir tvarkymu pagal Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. D1-193 „Dėl paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“, reikalavimus.

8.4. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 3 straipsnyje nustatytą atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumą, Vilniaus regiono nepavojingų atliekų sąvartyne įrengus ir pradėjus eksploatuoti degių atliekų (iš atliekų gauto kuro) laikymo vietą, veiklos vykdytojas prioritetą turi teikti atliekų (iš atliekų gauto kuro) laikymui, siekiant jas vėliau panaudoti kaip kurą energijai gauti, o ne šalinimui.

8.5. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas turi laikytis Atliekų tvarkymo taisyklėse nustatytų degių atliekų laikymo reikalavimų taip pat užtikrinti, kad suformuotos atliekų rietuvės bus uždengiamos gruntu ar papildoma kraštovaizdžiui tinkamos spalvos plėvele taip mažinant vizualinį poveikį. Taip pat prieš padedant supakuotas degiąsias atliekas į laikymo vietą, vizualiai turi būti patikrinama ar vyniojimo plėvelė nepažeista. Nustačius, kad plėvelė pažeista, degiosios atliekos turi būti pakartotinai pakuojamos.

8.5. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas, vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo

procesu tvarkos aprašo patvirtinimo“, nuostatomis apie galutinę atrankos išvadą turi informuoti visuomenę ir raštu informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą apie atliktą visuomenės supažindinimą.

9. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant galutinę atrankos išvadą:

9.1. Dėl poveikio aplinkai vertinimo privalomumo išvadas pateikę poveikio aplinkai vertinimo subjektai nurodė, kad planuojamai ūkinei veiklai poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

NVSC Vilniaus departamentas 2018-03-27 raštu Nr. (10-11 14.3.5 E)2-12448 informavo, kad įvertino poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo 2018-03-21 raštu Nr. V1-694/18 pateiktą papildomą informaciją ir pateikė išvadą (žr. detaliau šio rašto 6 - 7 psl.), kad planuojamai ūkinei veiklai poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas, kadangi įgyvendinus PŪV bendras priimamų atliekų kiekis nedidėtų; todėl įgyvendinus PŪV, suminis transporto srautas neviršys Ataskaitoje įvertinto 100 automobilių transporto srauto per dieną; pagal atliktus PŪV triukšmo sklaidos skaičiavimus, PŪV keliamas triukšmas įtakos esamos sąvartyno veiklos keliamam triukšmui ir nustatytos SAZ dydžiui nedarys; pagal atliktus suminius sąvartyno esamos veiklos ir PŪV (papildomai sandėliuojant degiąsias atliekas 6 sekcijoje, kol bus atidaryta Vilniaus atliekų deginimo gamykla) kvapų taršos sklaidos skaičiavimus, ties nustatyta SAZ suminis kvapas sieks iki 6 OUE/m³ ir už jos ribų neviršys reglamentuojamos 8 OUE/m³ ribinės vertės.

Elektrėnų savivaldybės administracija įvertinus poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo pateiktą papildomą informaciją 2018-04-06 raštu Nr. 03.2-07-501 pateikė išvadą, kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

9.2. Aplinkos apsaugos agentūra, rengdama galutinę atrankos išvadą, pakartotinai išnagrinėjo planuojamos ūkinės veiklos užsakovo pateiktą informaciją atrankai ir pateiktą papildomą informaciją, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo metodinių nurodymų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. D1-665 „Dėl Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo metodinių patvirtinimo“, 2 priedą, įvertino poveikio aplinkai vertinimo subjektų išvadas. Atrankos išvados motyvai dėl neprivalomo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo po Atrankos išvados persvarstymo liko nepakitę, nes persvarstymo metu nenustatyta naujų aplinkybių.

9.3. Pagal atrankos išvada pateiktą informaciją planuojama optimizuoti Vilniaus regiono nepavojingų atliekų sąvartyno veiklą (įrengti asbesto turinčių atliekų šalinimo sekciją, didelių gabaritų atliekų paruošimo aikštelę, degių atliekų (iš atliekų gautą kuro) laikino (iki bus pradėta eksploatuoti Vilniaus kogeneracinė jėgainė) laikymo aikštelę), nedidinant PAV sprendime įvertintos PŪV teritorijos ribų, todėl planuojamos ūkinės veiklos poveikis artimiausiomis kultūros paveldo vertybėms, saugomoms bei Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms dėl planuojamų pakeitimų nenumatomas.

9.4. Dėl sąvartyne šalinamų atliekų sąrašo papildymo bendras PAV sprendime įvertintas leistinas šalinti atliekų kiekis nesikeis, įvertinus atlikus oro teršalų, kvapų sklaidos ir triukšmo modeliavimo rezultatus galima teigti, kad reikšmingo poveikio aplinkai ir visuomenės sveikatai dėl sąvartyne šalinamų atliekų sąrašo papildymo nenumatoma.

Kvapų sklaidos modeliavimas atliktas kompiuterinių programų paketu „ISC-AERMOD View“, AERMOD matematinio modeliu, skirtu pramoninių šaltinių kompleksų išmetamų teršalų sklaidai aplinkoje simuliuoti. Atlikus objekto išmetamo kvapo sklaidos aplinkos ore matematinį modeliavimą, nustatyta, kad ties objekto sanitarinės apsaugos zonos riba kvapų koncentracija yra 6 OUE/m³ t.y. sudarė 75 % ribinės vertės gyvenamajai aplinkai.

Ataskaitoje buvo atliktas aplinkos oro taršos modeliavimas pagal 6 skirtingus scenarijus. Atlikus modeliavimą nustatyta, kad sąvartyno veiklos į aplinkos orą išmetami teršalai (CO, NOx, NO2, kietosios dalelės KD10 ir KD2,5, metanas (angliavandeniliai, sotieji, C1–C10), sieros vandenilis ir sieros rūgštis) už sąvartyno sanitarinės apsaugos zonos ribų (500 m) neviršija jiems nustatytų ribinių aplinkos oro užterštumo verčių nustatytų. Nagrinėjami sąvartyno veiklos optimizavimo būdai tiesiogiai neįtakos aplinkos oro taršos, nes priimamų atliekų kiekiai nedidės, to pasėkoje nedidės autotransporto srautas į/iš sąvartyną. Vilniaus regioniniame nepavojingų atliekų sąvartyne tvarkomų atliekų kiekis kasmet mažėja, atitinkamai mažėja ir transporto priemonių,

pristatančių atliekas į sąvartyną skaičius. Naujos sąvartyne vykdomos veiklos neturėtų iš esmės pakeisti transporto intensyvumo ir su tuo susijusios aplinkos oro taršos rodiklių.

9.5. Pagal papildomai pateiktą informaciją, suformuotos atliekų (po rūšiavimo likusių energetinę vertę turinčių (degiųjų atliekų) rietuvės bus uždengiamos gruntu ar papildoma kraštovaizdžiui tinkamos spalvos plėvele taip mažinant vizualinį poveikį. Taip pat prieš padedant supakuotas degiąsias atliekas į laikymo vietą, vizualiai bus patikrinama ar vyniojimo plėvelė nepažeista. Nustačius, kad plėvelė pažeista, degiosios atliekos bus pakartotinai pakuojamos.

9.6. Sąvartyno aptarnavimo zonoje planuojamoje įrengti didelių gabaritų atliekų paruošimo aikštelėje numatoma apdoroti (išrūšiuoti ir susmulkinti) tik nepavojingas atliekas, kurios vėliau būtų perduodamos atliekų tvarkytojams arba pašalinamos sąvartyne.

9.7. Pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją, didelių gabaritų atliekų paruošimo aikštelės, ir degiųjų atliekų (iš atliekų gautą kuro) laikino (iki bus pradėta eksploatuoti Vilniaus kogeneracinė jėgainė) laikymo aikštelės eksploatavimas nesąlygos dirvožemio, paviršinių bei požeminių vandenų taršos. Nepavojingas atliekas planuojama laikyti aikštelėse su skysčiams nelaidžiu pagrindu, neleisiančiu teršalams patekti į aplinką, o paviršines nuotekas surinkti ir tvarkyti sąvartyno nuotekų tvarkymo sistemoje.

9.8. Pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją numatoma, kad planuojami sąvartyne susidarančių nuotekų tvarkymo pakeitimai pagerins sąvartyno paviršinių nuotekų bei filtrato tvarkymo sistemą ir neigiamo poveikio vandenims nebus.

9.9. Pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją ir 8 punkte nustatytas sąlygas atliekų tvarkymo sprendiniai atitinka Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo, Sąvartyno taisyklių ir kitų atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

9.10. Pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją numatomi nuotekų tvarkymo sprendiniai atitinka Nuotekų tvarkymo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236 „Dėl nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“ ir Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. D1-193 „Dėl paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“ reikalavimus.

10. Priimta galutinė atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 13 dalimi, priimta galutinė atrankos išvada: pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją ir pagal poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo pateiktą papildomą informaciją, planuojamai ūkinei veiklai – Vilniaus regiono nepavojingų atliekų sąvartyno veiklos optimizavimas – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši galutinė atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas, vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“, apie priimtą galutinę atrankos išvadą turi informuoti visuomenę ir raštu informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą apie atliktą visuomenės supažindinimą.

Jūs turite teisę apskųsti šią galutinę atrankos išvadą Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius) per vieną mėnesį nuo šios galutinės atrankos išvados įteikimo Jums dienos.

Direktorius įgaliota Poveikio aplinkai
vertinimo departamento direktorė

Justina Černienė

Milda Račienė, tel. 8 706 62043, el. p. milda.raciene@aaa.am.lt

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS 2018-04-20
ADRESATŲ SĄRAŠAS

RAŠTO NR. (28.1)-A4-3443

1. Elektrėnų savivaldybės administracijai

El. p. administracija@elektrenai.lt

2. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus departamentui

El. p. vilnius@nvsc.lt

3. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus skyriui

El. p. vilnius@heritage.lt

4. Elektrėnų priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai

El. p. elektrenai.pgt@vpgt.lt

5. UAB „VAATC“

El. p. mariusb@vaatc.lt

Žiniai:

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamentui

El. p. vilniaus.raad@vrd.am.lt